

InnovA58 brengt duurzame innovaties verder

InnovA58 begon als slimme combinatie tussen de verbreding van de rijksweg A58 tussen Breda en Eindhoven en het toepassen van (duurzame) innovaties bij het ontwerp en de realisatie ervan. Het project omvatte daarom een wegverbreding én een opgave om innovaties te versnellen en toe te passen middels een Living Lab en proeftuinen.

Het project draagt bij aan de ambitie van Rijkswaterstaat om in 2030 100 procent duurzaam en circulair te werken. Daarmee wil zij als grote speler in de bouw- en infrarector een belangrijke bijdrage leveren aan duurzaam bouwen en een schone, groene en veilige leefomgeving.

Het verhaal van InnovA58 verloopt vervolgens als reis over woelige baren. Maar past dat juist niet bij de wijze waarop een innovatieproces verloopt, hoe de maatschappij en wereld van bouw & infra zich ontwikkelen? Dat vraagt flexibiliteit, kansen zien en samenwerken. Dat is waar InnovA58 intussen nog steeds voor staat.

Stikstofcrisis

Ook InnovA58 ontkwam als groot bouwproject niet aan de stikstofcrisis. Deze kwestie was, wat betreft de wegverbreding A58, verdeeld in een hoofdstuk met plotwendingen. De overtuiging dat duurzaam innoveren in de bouw belangrijk is, bleef overeind.

IN 'T KORT - InnovA58

De Innovatiestreek was de eerste InnovA58-proeftuin

Bij de aanleg lag de focus op circulariteit en CO₂-reductie

Het is de enige teststrook in Europa die toegankelijk is voor het reguliere verkeer

Het InnovA58-team heeft kritische experts in huis die meedelen in kansen

Het aanbrengen van het asfalt voor de Innovatiestreek is zonder uitstoot van CO₂ gebeurd.

In 2019 was de planstudie voor de wegverbreding in volle gang. Als gevolg van een uitspraak van de Raad van State op 29 mei 2019 moest Rijkswaterstaat extra onderzoek doen naar de gevolgen van de stikstofuitstoot. De planning van het traject Eindhoven-Tilburg schoof daarmee 1 tot 3 jaar naar achteren en die van het traject Sint Annabosch-Galder 3 tot 5 jaar.

In 2020 komt er groen licht om de planstudie weer op te pakken. Binnen de nieuwe kaders kan Rijkswaterstaat verder met het deeltraject Eindhoven-Tilburg van InnovA58 en contracteert ingenieursbureaucombinatie Flow58 hiervoor. De doorstart van de uitwerking van de plannen uit 2019 was een feit, inclusief opnieuw detailleren van het ontwerp én actualiseren op basis van actuele uitgangspunten en richtlijnen.

Testterrein duurzame innovaties

Het innovatieproject bleef intussen onderdeel van InnovA58. Het werd zelfs in de planning naar voren gehaald. Het kost immers tijd om nieuwe duurzame producten en werkwijzen zo ver te brengen dat ze voldoen aan de (RWS-) eisen en in een aanbesteding kunnen worden meegenomen. Terwijl gerekend en getekend werd aan het ontwerp voor de wegverbreding, startte team InnovA58 dus alvast met het aanbrengen en testen van duurzame innovaties in zogeheten proeftuinen. De locatie: verzorgingsplaats Kloosters bij het huidige Shell-tankstation en Fastned e-laadstation.

Emissieloos en circulair

De Innovatiestreek was de eerste InnovA58-proeftuin die ter plekke werd gereali-

seerd. Aannemer Gebr. Van Kessel/KWS, onderdeel van VolkerWessels, was hierin de uitvoerende partner. Zowel bij de aanleg als bij de toegepaste innovaties lag de focus op circulariteit en CO₂-reductie.

De dubbele in- en uitvoegstroken van 1.400 meter lengte werden zonder uitstoot van CO₂ (emissieloos) aangelegd, volgens het Tank-to-Wheel principe. Onder het motto "Samen CO₂ wegwerken" gebruikte Gebr. van Kessel elektrisch materieel en machines op schone brandstof. Het ketenpark werd met een waterstoffaggregaat van stroom voorzien. Ook werden zo min mogelijk kilometers afgelegd bij de aan- en afvoer van materieel en materiaal.

Daarnaast pasten Rijkswaterstaat, Gebr. Van Kessel en haar samenwerkingspartners circulaire producten en eigen innovaties toe: verjongingscrème voor levensduurverlenging van asfalt, 80-100 procent circulair laag-temperatuur asfalt, biobased/circulair wegmeubilair en markering, circulaire waterbergingen en natuurlijkgelabonden funderingen.

De Innovatiestreek is de enige teststrook in Europa die toegankelijk is voor het reguliere verkeer, waardoor meerjarige praktijktesten mogelijk zijn. Met de voltooiing van de aanleg in juli 2022 startte meteen de testfase van deze innovaties.

Samen kom je sneller én verder

In diezelfde zomer van '22 stuurde Minister Harbers (Infrastructuur en Waterstaat) een brief aan de Tweede Kamer met daarin een prioriteitenlijst van wegenprojecten die het eerst hernieuwde stikstofberekeningen mochten maken. Sinds afgelopen najaar staat

de wegverbreding A58 Eindhoven-Tilburg daar ook bij. Dat betekent dat het project minstens 2,5 jaar wordt vertraagd. Er is nog geen inzicht op een planning.

Het InnovA58-team gaat intussen volle kracht vooruit in het samenwerken, testen en experimenteren van duurzame innovaties. Zij zoekt hierin gericht samenwerking met marktpartijen, onderzoeksinstituten, overheden en particuliere initiatieven die ook concreet bezig zijn met duurzaamheid. Dat kunnen nieuwe, duurzame producten of werkwijzen zijn in bouw & infra, maar ook betrekking hebben op het gebied van duurzame leefomgeving. Hierbij kan gedacht worden aan waterbeheer of energievoorziening.

Partners kunnen de proeftuinen aan de A58 gebruiken om nieuwe, duurzame innovaties die toe zijn aan de volgende (test)fase, verder te beproeven. Rijkswaterstaat gelooft erin dat partijen elkaar nodig hebben om samen de grotere stappen te zetten die onze leefomgeving gezonder en veiliger maken. In een partnerschap worden daarom kennis, kunde en techniek gebundeld.

Onderzoeken, testen, monitoren

De Innovatiestreek is dus de eerste proeftuin van het project. Intussen zijn langs de strook ook duurzame mos-beton-geluidsschermen en obstakelrijen zonnepanelen geplaatst, die voortkomen uit het Living Lab-proces. De mos-beton-schermen zijn een duurzaam product van de TU Delft en geproduceerd door De Rutte Groep en ABG Ingenieurs. Langs de A58 wordt in de praktijk van weer en veer komende jaren getest of het concept werkt zoals het bedacht is.

Uiteraard worden de innovaties die getest worden, gemonitord op resultaten. Waar nodig wordt gekeken of iets aangepast moet worden. Een testperiode kan 1 tot 2 jaar duren. Op basis van de monitoringresultaten wordt

Bij de Innovatiestreek worden ook duurzame borden beproefd.

De mos-beton-schermen zijn een duurzaam product van de TU Delft en geproduceerd door De Rutte Groep en ABG Ingenieurs.

bekeken in hoeverre een innovatie geschikt is om verder toe te passen.

Op de planning voor 2023 staat ook de start van de duurzame vernieuwing van de verzorgingsplaats Kloosters (de parkeerplaats bij de tankstations) met aandacht voor energie en klimaat. De inschrijving via Tendered is kort geleden gesloten. Rijkswaterstaat schetst bij dit project de kaders; het ontwerp is nadrukkelijk een samenwerking met de aannemer en stakeholders. Een derde proeftuin is de bouw van een symbiotisch paviljoen op de verzorgingsplaats. Dat betekent dat het circulair wordt gebouwd én bij ontmanteling de natuur beter wordt achtergelaten dan voordat het paviljoen werd gebouwd. Het paviljoen kan bijvoorbeeld dienen als een plek waar de innovatoren met elkaar kunnen werken.

Samenwerkingspartners met lef

Voor 2023 zitten ook duurzame waterberging en duurzame voegvergangen in het vat. En er is plaats voor meer innovaties. Daarom roept Rijkswaterstaat bedrijven, onderzoeksinstitu-

ten, overheden en andere partijen op om in gesprek te gaan over de mogelijkheden om duurzame concepten te testen bij InnovA58. Het gaat om innovaties die toe zijn aan een volgende testfase.

Zes redenen om aan te sluiten

Rijkswaterstaat biedt innovatiepartners fysieke ruimte om gedurende langere tijd een concept te testen. Het InnovA58-team heeft kritische experts in huis die meedelen in kansen. Innovatiepartners krijgen bovendien goed inzicht in de beheeropgave van Rijkswaterstaat en in de producteisen die belangrijk zijn bij aanbestedingen. Tot slot liggen de proeftuinen op een zichtlocatie aan de A58 waarbij te testen concepten exposeren bieden voor potentiële klanten. Tot slot kunnen succesvolle innovatietrajecten leiden tot potentiële inbreng in realisatiecontracten.

Een bedrijf heeft een innovatie-idee of -product, en dan? Via het Innovatieloket (www.rijkswaterstaat.nl/formulieren/aanmeldformulier-innovatievoorstellen) van Rijkswaterstaat kan een idee of concept terecht komen bij o.a. InnovA58. Een goede onderbouwing op het gebied van techniek en haalbaarheid is onmisbaar. Rijkswaterstaat kijkt naar potentie en perspectief. En past het bij Rijkswaterstaat of haar regionale partners? Ook wordt de verhouding tussen kosten en baten bekeken, evenals risico's en draagvlak. Het innovatieteam van InnovA58 is erop gericht om van voorstellen concrete toepassingen te maken. Dit doen we samen, met alle expertise die ons ter beschikking staat. Voor slimme, duurzame snelwegen én voor een gezonde leefomgeving.

Jessica van Sluijs is senior communicatieadviseur; Lilian Marcolina is omgevingsmanager en Wies Vonck is adviseur (allen bij InnovA58).